

Hükümetimiz ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümetinin bir teşekkülü olan Export - Import Bank of Washington (Eximbank) arasında imzalanan (157 943 000) liralık İstikraz Anlaşmasının tasdıkına dair Kanun

(Resmî Gazete ile ilâm : 3 . 4 . 1961 - Sayı : 10772)

No.
285

Kabul tarihi
29 . 3 . 1961

MADDE 1. — Hükümetimizle Amerika Birleşik Devletleri Hükümetinin bir teşekkülü olan Export - Import Bank of Washington arasında 17 . 5 . 1960 tarihinde imzalanan (157 943 000) liralık İstikraz Anlaşması kabul ve tasdik olunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

3 Nisan 1961

ANLAŞMA

Bu Anlaşma Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti (aşağıda «Hükümet» diye anılacaktır) ile, Amerika Birleşik Devletleri Hükümetinin (aşağıda «Birleşik Devletler» diye anılacaktır) resmi bir müessesesi olan Export - İmport Bank of Washington (aşağıda «Eximbank» diye anılacaktır) arasında 17 Mayıs 1960 tarihinde akdedilmiş ve aynı tarihte meriyete girmiştir.

TASDİK OLUNUR Kİ

Milletlerarası İş Birliği İdaresi Direktörü (aşağıda «Direktör» diye anılacaktır) muaddel 1954 tarihli Zirai Ticareti Geliştirme ve Yardım Kanunu hükümlerine tevfiakan ve 22 Aralık 1959 tarihli Zirai Mahsul Fazlalıkları Anlaşması (aşağıda «Emtia Anlaşması» diye anılacaktır) hükümleri gereğince, Emtia Anlaşmasının III. maddesinde mutabık kalındığı şekilde yatırılan Türk liralарının yüzde ellisini (% 50) geçmemek üzere, yüz elli yedi milyon dokuz yüz kırk üç bin (Tl. 157 943 000) Türk liralık bir meblâğı, Emtia Anlaşmasının II maddesinin 1 (C) ve 2. paragrafları tahtında kullanılabilir hale gelmiş olması şartıyla Hükümete ikraz etmeyi kararlaştırdığından, ve

Direktör Eximbank'a kredi için fonlar tahsis ettiğinden ve «Milletlerarası Nakdi ve Malî Me-seleler Millî Danışma Konseyi» ile istişareden sonra, Eximbank'ın krediyi kullanma ve idare et-me şartlarını tasrih eylemiş bulunduğundan;

AŞAĞIDAKİ HUSUSLARDA, mutabık kalmışlardır :

1. Eximbank bu Anlaşma ile Hükümet lehine Hükümet ile Direktör arasında zaman za-man üzerlerinde mutabık kalınacak olan projelerin veya diğer iktisadi kalkınma maksatları-nın finansmanına yardım etmek üzere Emtia Anlaşması tahtında tekevvün eden ve bu Anlaşma tahtında yüz elli yedi milyon dokuz yüz kırk üç bin (157 943 000) Türk lirası olarak tahmin edilen, Türk liralарının yüzde ellisini (% 50) aşmamak üzere bir kredi tesis eder.

2. Hükümet bu Anlaşma ile Eximbank'a veya haleflerine veyahut da göstereceği diğer kimse-lere, işbu kredinin resülmalı olan yüz elli yedi milyon dokuz yüz kırk üç bin Türk lirası (157 943 000) veya bu resülmalden işbu krediye mukabil kendisine tediye edilmiş bulunan mikta-rı (A) eki olarak bu Anlaşmanın bir cüz'ü haline getirilmiş bulunan tediye plânında gösteri-len taksitlerle tediye etmeyi ve aşağıda tasrih edildiği veçhile itfa edilmemiş resülmal üzerin-den senelik yüzde dört (% 4) nispetinde bir faiz tediye etmeyi taahhüdeder. Resülmal altı ay-lık taksitler halinde ve bu Anlaşma mucibince Direktör tarafından Hükümete ilk ödemenin ya-pıldığı ayın nihayetinden itibaren dört (4) sene sonra başlamak üzere (A) ekinde gösterilen mik-tar ve zamanlarda tediye edilecektir. Kullanılan miktar mezkûr resülmal yekûnundan fazla olursa, (A) ekinde gösterilen taksitlerde aynı nispette ayarlamalar yapılacaktır. Eğer kullanılan miktar resülmal yekûnuna nazaran resülmal yekûnunun yüzde onu (% 10) nu aşan miktardan az ise, (A) ekinde gösterilen taksitlerde aynı nispette ayarlamalar yapılacaktır. Eğer kullanı-lan miktar resülmal yekûnuna nazaran resülmal yekûnunun yüzde on (% 10) u veya daha az bir miktarda noksan ise aşağıdaki fark (A) ekinde gösterilen son taksitten veya taksitler-den tenzil edilecektir. Ödenmemiş resülmal bakiyesi üzerinden faiz krediden ilk tediye-nin ya-pıldığı ayın nihayetinde işlemeye başlayacak ve faiz tediyesi bu tarihten altı (6) ay sonra baş-lamak üzere altı ayda bir yapılacaktır. Resülmal veya faizin tam olarak ve zamanında tedi-yesinde kusur edilmesi halinde ödenmemiş resülmal ve faizin tamamı Eximbank'ın talebi üze-rine vacibütediye olacaktır. Eximbank'ın bu hakkını her hangi bir zamanda kullanmaması bu hakkından feragatini tazammun etmiyecektir.

3. Hükümet hesabına kullanılan meblâğlar Emtia Anlaşmasının III. maddesi hükümü tahtında yatırılan ve Anlaşmanın II. maddesinin 1 (E) ve 2. paragrafları hükümlerine göre kredi ola-rak istimal edilmek üzere tahsis olunan Türk liralарından* sarf edilecektir. Direktör tarafın-

dan zaman zaman yapılacak bu tediyeler, Direktörler tarafından bu gibi tediyelerin yapıldığına dair Hükümete ve Eximbanka muayyen devreler sonunda tevdi edilecek hesap hulasalarının tarihi itibarıyla bu kredi tahtında yapılmış avanslar teşkil edecektir. Eximbank bu anlaşma üzerine bu şekilde avans verilen Türk liralari hakkında meşruhat verecektir.

4. Hükümet tarafından Eximbank'a bu Anlaşma tahtında yapılacak faiz ve resülmal tediyesi Türk lirası veya Hükümetin isteği ile Birleşik Amerika dolârı ile yapılacaktır. Hükümetin dolârla tediyeyi tercih etmesi halinde bu kabilden bir tediye nin miktarı, tediye zamanında aşağıdaki esaslara göre tesbit edilecek Türk lirası borca muadil olarak hesaplanacaktır.

a) Bu Anlaşmaya taraf olanlar diğer bir rayicin doğru ve mâkul olacağı hususunda anlaşmaları ve Türk lirası için fiilî rayicin, bu para için Beynelmîlel Para Fonu ile mutabık kalınan itibari kıymetten yüzde bir (% 1) den fazla inhiraf etmesine Hükümet tarafından müsaade olunmaması kaydıyla Birleşik Devletler dolârlarının Türkiye'de mukim şahıslara, hariçteki tediye vebibelerini yerine getirmek üzere Türk lirası mukabilinde satılmış olduğu fiilî rayiç;

b) Veyahut zaman zaman taraflarca üstünde mutabık kalınacak rayiçtir.

Faiz ve resülmal Washington D. C. deki Eximbank Bürosuna ödenecektir. Eximbank tarafından kabul edilen Türk lirası Amerikan Maliye Nâzırı tarafından tâyin edilecek Amerikan memur veya memurlarınca muhafaza edilmek üzere Birleşik Devletler Maliye Nâzırına devredilecektir.

5. Hükümet, ceza ve prim ödemeksizin bu borcun resülmaline karşılık vâdesinden önce Türk lirası ile veya Hükümet istediği takdirde, 4. kısımdaki hükümlere uygun olarak hesaplanacak vâdesinden önce yapılan tediye tarihinde ki rayiç üzerinden Birleşik Devletler dolârı ile tediye de bulunabilir, Hükümet tarafından yapılan her hangi bir vâdesinden önce tediye (A) ekinde gösterilen resülmal taksitlerinden vâdesi en geç hulûl edenlere karşılık sayılacaktır.

6. Hükümet bu Anlaşma tahtında temin edilen meblâğlardan hususi teşebbüse veya fertlere veya kâr sağlayan tipteki âmme teşebbüslerine yapacağı ikrazata Türkiye'deki buna mümasil ikrazata tatbik edilmekte olana hemen hemen müsavi bir faiz nispeti tatbik etmeyi kabul eder. Hükümet kâr sağlayan tipteki âmme teşebbüslerine yapacağı ikrazat hariç, bu İkraz Anlaşması tahtında temin edilen meblâğlardan her hangi bir kısmının kâr sağlayan tipteki âmme teşebbüslerine doğrudan doğruya veya dolayısıyla tahsis veya transfer edilemeyeceğini keza kabul eder.

7. Hükümet yukarıdaki 4 ve 5 nci paragraflar tahtında Birleşik Devletlere tediye olunan Türk liralalarının Birleşik Devletler tarafından Türkiye veya ona bağlı topraklardaki Birleşik Devletlere ait bir masraf veya tediye de kullanılabileceğini kabul eder. Keza bu paralar, üzerinde Taraflar arasında mutabık kalınacak başka sahalarda kullanılabilir veya başka paralara tahvil edilebilir. Birleşik Devletler bu Anlaşma tahtında ikraz edeceği Türk liralalarının kullanılmasında Türkiye'nin ekonomik durumunu nazarı itibara almayı kabul eder.

8. Hükümet, Birleşik Devletlerin bu Anlaşma tahtında ihraz edeceği sarfedilmemiş bakiyeleri faiz getiren tahvillere veya Türk parası ile gösterilen mevduat olarak yatırabileceğini kabul eder. Birleşik Devletler, Hükümetin Birleşik Devletler tarafından diğer bir şekilde bağlanmamış olan sarfedilmemiş bakiyenin tamamını veya her hangi bir kısmını o tarihte mutabık kalınacak Kambiyo rayici üzerinden Birleşik Devletler dolârı ile mubayaa edebileceğini kabul eder.

9. Bu Anlaşmaya taraf olanlar bu Anlaşmanın her hangi bir hükmünü tadil etmenin karşılıklı menfaatleri icabı olduğuna karar verdikleri takdirde, mutabakatlarının yazılı olarak ifade suretiyle, resülmal ve faizin her hangi bir kısmına veya tamamına şâmil olmak üzere, bu kabilden bir tadilatı Taraflar arasında mutabık kalınacak (a) her hangi bir vesikayı veya (b) diğer her hangi muteber bir mütalâayı Amerika Birleşik Devletlerine tevdi suretiyle iera edebilirler.

10. İşbu krediden yapılacak ilk tediye den önce ve bu tediye ye mütekaddim bir şart olarak aşağıdaki vesikalar Eximbank'a tevdi edilecektir :

(a) Bu Anlaşmayı imza eden şahsın salâhiyetli olduğunu ve bu kredi mevzuunda Hükümetin temsilcisi olarak hareket ettiğini gösteren vesaik;

(b) Hükümetin Anayasa ve kanunlarına göre bu Anlaşma tahtında krediyi almak için icabeden bütün muameleleri iera etmiş bulunduğunu ve bu Anlaşmanın ahkâmı gereğince, Hükümet için mu-

teber ve bağlayıcı bir vecibe teşkil ettiğini Eximbank tarafından tatminkâr bulunacak bir şekilde gösteren Adliye Vekâletinin veya Eximbank tarafından kabul edilecek bir hukuk müşavirinin mü-talâası.

YUKARDAKİ HUSUSLARI TASDİKAN, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Export - Import Bank of Washington işbu Anlaşmayı iki nüsha olarak Amerika Birleşik Devletlerinde Distriet of Columbia'da Washington şehrinde yukarda mezkûr tarihte usulü veçhile imzalamışlardır.

Türkiye Cumhuriyeti adına
Melih Esenbel

Export - Import Bank of Washington adına
Edward S. Couger

EK «A»

Tediye Plânı

Tediye tarihi	Resülmal tediyesi	Resülmal tediyesinde sonra kalan bakiye
1) Krediden ilk tediye yapılığın ayın sonundan itibaren geçecek 4. yılın, takvim ayının 1. günü : Aşağıda gösterilen bakiye taksitler bu tarihten itibaren altışar ayda bir tediye edilecektir.		(Türk Lirası) 110,372
2		220,744
3		331,116
4		441,488
5		551,860
6		662,232
7		772,604
8		882,976
9		993,348
10		1.103,720
11		1.214,092
12		1.324,464
13		1.434,836
14		1.545,208
15		1.655,580
16		1.765,952
17		1.876,324
18		1.986,696
19		2.097,068
20		2.207,440
21		2.317,812
22		2.428,184
23		2.538,556
24		2.648,928
25		2.759,300

Tediye tarihi	Resülmal tediyesi	Resülmal tediyesinden sonra kalan bakiye
---------------	-------------------	--

(Türk Lirası)

26	2.869,672
27	2.980,044
28	3.090,416
29	3.200,788
30	3.311,160
31	3.421,532
32	3.531,904
33	3.642,276
34	3.752,648
35	3.863,020
36	3.973,392
37	4.083,764
38	4.194,136
39	4.304,508
40	4.414,880
41	4.525,252
42	4.635,624
43	4.745,996
44	4.856,368
45	4.966,740
46	5.077,112
47	5.187,484
48	5.297,856
49	5.408,228
50	5.510,600
51	5.628,972
52	5.739,344
53	5.850,384

157.943,000

Devlet Başkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası	: 31 . 3 . 1961	1/36
Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğine dair Devlet Başkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası	: 3 . 4 . 1961	4/159
Bu kanunun müzakerelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları	Cilt : 1 6 Sayfa : 2 2,6-7,12,18,28,33-35	

[Birleşim : 10 — 17 sıra sayılı matbua 10 ncu Birleşim Tutanak Dergisine bağlıdır.]

Bu kanunu görüşen komisyon

Kurucu Meclis Dışişleri Komisyonu